

[Arne Jensen]

at når der tales om forskningsmidler, vil Socialdemokratiet altid være at finde, og jeg kan her give tilsagn om den bevilling, der skal til, hvis der overhovedet er tale om merudgifter. Det er jo indtil videre en hypotese. Indtil videre er der jo ikke tale om, at der er dokumenterede merudgifter. Det skal blive interessant at bore i Fiskeriministeriets samlede økonomi; det glæder jeg mig faktisk til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 77:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 206 vedrørende salg af Kalø Gods tilbage fra Finansudvalget.

Af Baadsgaard (S) og Margrete Auken (SF) m.fl.
(Fremsat 10/5 90).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Regeringens aktstykke om salg af Kalø Gods er et led i regeringens afbureaukratiseringsplan. Provenuet medgår til at opfylde finanslovsaftalen vedrørende 1989 om salg af statslige aktiviteter, privatisering m.v.

Regeringen forelagde i maj 1989 et aktstykke for Folketingets Finansudvalg, hvori der søgtes principiel tilslutning til salg af Kalø Gods. Et flertal i Finansudvalget tilsluttede sig regeringens forslag. På denne baggrund har godset væ-

ret udbudt til salg offentligt, og regeringen søger nu ved aktstykke tilslutning til at gennemføre salget.

Forslagsstillerne bag beslutningsforslaget fremfører en række argumenter imod salget, som jeg gerne vil kommentere, bl.a. vedrørende eventuel erstatning i forbindelse med en yderligere fredning.

Jeg kan oplyse, at det i salgsbetingelserne indgår – og det vil sige uden erstatning – at køber accepterer en række nye rådighedsindskrænkninger over ejendommen, udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen. De mest karakterfulde bygninger vil blive fredet på Planstyrelsens initiativ. Den gamle fredning af slotsruinen vil blive udbygget. Der er ikke rejst nye frednings-sager vedrørende Kalø, hvorfor resultatet af yderligere fredningsønsker selvsagt ikke kendes i dag.

Vildtforvaltningen er sikret ret til at forblive på Kalø i 15 år. Hovedparten af den såkaldte feltforskning foregår i øvrigt allerede i dag uden for Kalø. Der sker således ingen indskrænkninger i Vildtforvaltningens nuværende brug af forsøgsarealerne; tværtimod er der sikret mulighed for udvidelse. Aftalen mellem køberen og Jagtorganisationerne indebærer udtrykkeligt, at Miljøministeriets, Vildtforvaltningens og Vildtbiologisk Stations rettigheder over lokaler og arealer på godset skal respekteres. Jeg må således afvise påstanden om, at forskningens vilkår skulle blive forringet på grund af salget.

For så vidt angår Kalø Slotsruin er det Miljøministeriets opfattelse, at det offentlige interesser er tilstrækkeligt varetaget gennem fredning og offentligt eje derfor unødvendigt.

Der sker ingen indskrænkninger i offentlighedens hidtidige adgang til godset og herunder også til slotsruinen.

Ved den seneste ændring af landbrugsloven blev der i den nye formulering af § 20 åbnet mulighed for, at aktie- og anpartsselskaber kan erhverve landbrugsejendomme, forudsat at stemmeflerheden ligger hos en landmand, der opfylder lovens sædvanlige krav om erhvervelse af den pågældende ejendom. Disse krav er opfyldt ved det foreslåede salg.

Der tinglyses desuden på ejendommen bestemmelse om statslig tilbagekøbsret i 5 år efter salg til samme pris, som køberen har betalt. Efter forløbet af 5 år gælder en tidsubegrænset

[Landbrugsministeren]

statslig forkøbsret til den pris, en tredjemand måtte have tilbudt.

Det er endvidere sikret, at godset forbliver som en samlet enhed, det vil sige med hensyn til skovdelen og landbrugsdelen.

Sammenfattende er det derfor min opfattelse, at den måde, hvorpå Kalø herved søges solgt, tilgodeser praktisk taget alle hensyn, ikke mindst de forskningsmæssige og de naturbeskyttelsesmæssige, og også med hensyn til den offentlige adgang og til bevarelse af fortidsminderne.

Også de landbrugsmæssige og de jagtmæssige interesser er tilgodeset, ligesom hensynet til statens økonomiske interesser er tilgodeset.

Derfor bør salget nu gennemføres i overensstemmelse med Finansudvalgets tidligere principielle beslutning.

Collet (KF):

Kalø Gods var i mange hundrede år i privat eje. Det var et smukt og veldrevet gods, som bidrog til samfundet på sin facon. Men i de sidste 45 år har Kalø været statsgods, og dér har historien jo vist, at det ikke lige er på driften af godser, at staten har sine stærke sider.

Der har været tale om underskud, dårlig produktivitet, manglende motivation, nepotisme, rod og forvirring, og de enkelte dele af administrationen har udkæmpet grænsekrig med hinanden. Resultatet kender vi alle: Der har været tale om skandale efter skandale. Så der er ingen tvivl om Det Konservative Folkepartis holdning i denne sag. Det eneste rigtige er, at godset privatiseres.

Det anføres i det socialdemokratiske beslutningsforslag, at stedet er så enestående takket være, at det ejes af staten. Jeg vil nok sige, at de værdier, der er, i hvert fald stammer fra en periode, som ligger forud for statens overtagelse. Og så enestående er Kalø jo i øvrigt heller ikke. Der findes mindst 20, måske endda 50 godser, som er lige så enestående, naturskønne, attraktive og publikumsvenlige som Kalø. Så der er ingen som helst grund til at tro, at det hele går under, fordi Kalø kommer på private hænder. Faktisk er Kalø skabt af private.

Det nævnes også i Socialdemokratiets beslutningsforslag, at det at sælge er en dårlig forretning. Indtil nu ved vi da i hvert fald at det har været en dårlig forretning. Stedet har, som jeg nævnte før, været præget af dårligt driftsresultat,

dårlig forrentning og underskud. Situationen vil efter en privatisering være den, at staten får 61 millioner gode kroner for stedet plus selvfølgelig renterne af dette beløb, rundt regnet efter dagens renteniveau 8 mio. kr. om året. Så at sige, at det er en dårlig forretning for staten at sælge det, er altså hul i hovedet.

Det er bestemt ikke en dårlig forretning.

Det blev også nævnt i beslutningsforslaget, at der ikke tages hensyn til, at man muligvis får 8 mio. kr. i erstatning for fredning af godset. Det kan man ikke regne med – og hvorfor? Fordi staten ikke går rundt og giver 8 mio. kr. for ingenting. De 8 mio. kr. gives jo netop, fordi der pålægges godset en lang række ulemper af økonomisk art, som man må tåle. Så det vil sige, at godsets driftsresultat går ned med et beløb, som svarer til de 8 mio. kr., som man muligvis får – ingen aner, om man får det – for fredningen. Så også dette synspunkt er stærkt uholdbart.

I det hele taget bærer forslaget præg af en forstenet ideologisk privatiseringsskræk hos Socialdemokratiet. Der er ikke ét eneste af de argumenter, som anføres i beslutningsforslagets tekst og bemærkningerne til det, som er holdbart.

Vi mener, at Kalø bør privatiseres.

Margrete Auken (SF):

Det ville være gribende at overføre den konservative ordførers argumenter på så meget andet, vi har inden for det offentlige, hvis man prøver at forestille sig, at alt det, som eventuelt er salgbart, skulle sælges. Så tager vi Dyrehaven. Hvorfor skal Dyrehaven være ejet af folket? Den kan give masser af penge. Hvorfor skal Dyrehaven ikke sælges? Og vi kunne blive ved. Vi kunne simpelt hen stort set gå alt arvesølvet igennem og sige: Nu sælger vi det. Så tager vi det fra folket. Staten er jo – det går jeg ud fra at Folketingets medlemmer er klar over – folket, og det er dets interesser, vi varetager. Det kan godt være, det er en gammeldags, forstenet ideologisk tankegang. Men det er altså vores, og den holder vi fast ved.

Vi synes, det har været væmmeligt at se på, at de to steder, man satte ind, når man skulle afbureaukratisere – som det hedder med et underligt ord i denne sammenhæng – var dels over for de høns, der lagde guldæg, og dels over for arvesølvet. Det er normalt ikke sådan, man redder økonomien.

[Margrete Auken]

Det andet argument, som den konservative ordfører kom med, var, at der var rod og kaos.

Nu ved jeg ikke, om den konservative ordfører har fulgt den diskussion, vi har haft om Kalø her i Folketinget i en hel del år. Vi har faktisk været meget kritiske, og jeg synes, at jeg vil være meget spændt på at høre landbrugsministeren komme op og give den konservative ordfører en ordentlig én over snuden for en sådan bagtalelse af den forvaltning, Landbrugsministeriet har stået for i alle de år, hvor der har været en del kaos, og hvor vi har foreslået, at vi fik orden på disse ting.

Lad os forestille os, at vi tog alt, hvad der var rod og kaos, og sagde: Nu sælger vi det.

Det kunne da ellers blive sjovt. Så var der ikke så forfærdelig meget tilbage at regere med for denne regering. Så var der mange ting herinde, vi kunne give os til at sælge, fordi der var rod og kaos, i stedet for at sørge for at få orden i det.

Så vil jeg sige en enkelt ting til landbrugsministeren. 15 år er altså ikke ret lang tid at sikre forskning i, 15 år er alarmerende kort tid – jeg mener, hvis man tænker sådan nogle sikrings-tærskler ind, hvis man tænker, at forskningen er sikret i 15 år på stedet og så ikke længere, så vidt jeg har forstået. Men det kan være, der er noget, jeg har misforstået ud fra det materiale, jeg har haft adgang til. Det er da en helt anden slags sikring – eller mangel på sikring – man har, når man overlader det til private, går jeg ud fra.

Hvad skulle det ellers være? Hvis vi tager den konservative ideologi fra før, kan vi da ikke sidde i Folketinget og holde styr på det på samme måde, når vi har givet det fra os. Det giver simpelt hen ikke rigtig mening. Den eneste mening, det her giver – og jeg må da sige, at på det punkt har ministeren været rimelig ærlig – er, at der skal nogle penge i kassen. Og da man jo ikke kunne sælge de andre ting, tog man af arvesølvet. Jeg vil foreslå, at vi gør det samme med Dyrehaven; vi kunne sætte Dyrehaven på aktier. Så kan man ganske vist lave skattespekulation med det, men det kan man jo med det hele alligevel; vi kunne gøre det fradragsberettiget osv. Der er faktisk meget at tage fat på, hvis vi bruger hr. Collets argumenter fra før.

Så vil jeg endelig sige, at »skabt af private« synes jeg er et væmmeligt ord i denne sammenhæng. Alt, hvad vi har i dette land, er skabt af

mennesker og ved menneskers arbejde og menneskers indsats. Så er der altså nogle indimellem, der har været snedigere end andre til at få det, man kalder velerhvervede rettigheder. De fleste velerhvervede rettigheder er slægtserhvervede, hvis man prøver at kigge efter, hvordan de er erhvervet.

Man kan diskutere den måde, folket har fået Kalø på. Men det var altså som en følge af en dansk lovgivning efter krigen, at folket fik Kalø. Så hvis man kommer stillende med det argument, skal jeg komme stillende med nok så meget kirkegods og spørge, hvordan det er blevet frataget kirken.

Og så synes jeg i øvrigt, at det er en glimrende idé, at det er blevet flyttet fra at være kirkegods til at være danske bønders eje.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Fru Margrete Aukens hovedargument var spørgsmålet om, hvorvidt det næste gang var Dyrehavsbakken, vi skulle sælge. Jeg kan til skræk for fru Margrete Auken meddele, at det, der for hende var det værste, man kunne foretage, nemlig at sætte foretagendet på aktier, allerede er tilfældet i dag. Og staten har en stor del af aktierne i Dyrehavsbakken.

Spørgsmålet er jo, om det ville ændre adgangen til Dyrehavsbakken, at staten solgte sin aktiebeholdning. Selvfølgelig ville det ikke det.

Scalabygningen er privat. Den er fuldt åben for publikum. Tivoli er åbent for publikum. Jeg er sikker på, at hr. Arne Melchior som formand for turismen kan give en lang række eksempler på privatejede turistattraktioner. Selvfølgelig er de åbne for publikum. Så alt det pladder . . . (*Påtale fra formanden*). . . . undskyld, alt det vrøvl om, at det skal være folkets eje, hører ingen steder hjemme. For selvfølgelig er det akkurat lige så åbent for publikum, når det er privatejet. Og hvis fru Margrete Auken læser aktystykket igennem, vil hun se, at også Kalø stadig vil være fuldt åbent for publikum.

(Kort bemærkning).

Collet (KF):

Skal vi følge fru Margrete Aukens logik om, at folket skal eje Kalø, op, kan man jo lige så vel sige, at folket skal eje det hele. Det er jo det, vi diskuterer herinde i Folketinget i ret vid ud-

[Collet]

strækning, nemlig hvor meget skal det, som fru Margrete Auken kalder folket, eje, og hvor meget skal enkeltmand eje? Og det er jo her, at de politiske skel går.

Man må sige, at Kalø er, som jeg nævnte, ikke noget enestående tilfælde. Dyrehaven er det i allerhøjeste grad, men Kalø er det ikke. Der findes mindst 20–30 tilsvarende godser i landet, som ligner det lige præcis, som drives udmærket, som publikum har adgang til, og som det nyder og glæder sig over.

Og når det oven i købet har vist sig, at folket i denne situation ikke har evnet at administrere det ordentligt – statsgodser er altså ikke sagen her i landet – så taler alt for, at det skal privatiseres.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

CD har ingen planer om at medvirke til salg af Dyrehaven, ej heller af Rosenborg Slot eller Frederiksborg Slot eller mange, mange andre dele af det, som fru Margrete Auken kaldte arvesølv. Det, at der er 20–30 tilsvarende godser i landet, som drives af private, er da fortrinligt, ligesom det er fortrinligt, at der findes attraktioner og forlystelser, som drives af private. Men at det skulle være et argument for, at staten skulle eje et enkelt af disse godser, kan jeg nu ikke se.

Det, der egentlig får mig herop, er hr. Collets regnestykker. Hr. Collet kom til det resultat, at renten af de 61 mio. kr. ville være 8 mio. kr. I regeringens eget papir er det regnet ud til 6,1 mio. kr. Så det er en lille tryllekunst med 33 pct. op, men jeg vil da indrømme, at det er spekulativt.

Hvad jeg derimod slet ikke kan følge hr. Collet i, er, at han siger, at man får 61 gode millioner kroner plus renterne. Det er en teoretisk sandhed. Den kan ikke bruges til noget i praksis. For at man kan få renterne, må pengene jo fastbindes til noget, på samme måde som hvis en privatmand sælger noget og får nogle penge. Så kan han enten bruge pengene, eller også kan han fastbinde dem, og så kan han få renterne, men han kan ikke både-og. Det er altså teori. Der står nogle penge, men de kan ikke bruges til noget, for så giver de ikke renter. De kan altså ikke både give indtægt i form af salgssummen og forrentningen af samme, for så er alle salgspriser jo fuldstændig fiktive, og så er hr.

Collet en større tryllekunstner, end jeg egentlig tiltænker ham evner til.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg vil først sige til hr. Behnke, at jeg ikke snakkede om Dyrehavsbakken. Der står nogle træer rundt om, som hedder Dyrehaven. Det var nu den, jeg talte om. Det kan godt være, at hr. Behnke skulle tage derud og så kigge ud over værtshusene og opdage det.

I spørgsmålet om, hvor meget folket skal eje, vil jeg godt være med til, at der er meget store ideologiske forskelle. Jeg tror, at det for hr. Collets vedkommende har en del at gøre med, hvor mange penge man har. Vi mener i Socialistisk Folkeparti ikke, at alt skal være i samfundseje, og det har vi sagt i mange år.

Vi mener på den anden side heller ikke, at det kun er det helt enestående, museale, der skal være fælleseje, og det mener regeringen faktisk heller ikke. Der er afsat ganske mange penge til store naturprojekter, hvor der skal ske folkeovertagelse af store områder. Det er faktisk meningen, så jeg forstår ikke, at der skulle være den form for ideologisk konflikt. Jeg kan såmænd mere høre, at man har nogle interesser, man varetager for andre.

Der er fuld adgang nogle steder, og vi har et forfærdeligt hyr med det andre steder, og det sker naturligvis på ejerens betingelser. Der er ikke noget at tage fejl af. Det gør det på godserne, og det gør det et meget langt stykke også stadig væk i skovene, hvilket hr. Collet som skovpolitisk ordfører er udmærket klar over.

(Kort bemærkning).

Collet (KF):

Jeg vil lige knytte et par bemærkninger til hr. Arne Melchiors observationer i forbindelse med renten af 61 mio. kr. Renten har som bekendt den egenskab, at den svinger. Den går lidt op og lidt ned, sådan lidt fra eller lidt til. Det kommer an på, hvornår man beregner renten, og på det tidspunkt, hvor regeringen skrev sit aktstykke, har det måske været lidt anderledes. Det korte af det lange er i hvert fald, at staten vil være langt bedre stillet ved at sælge det. Når staten får 61 millioner gode danske kroner ind, bliver statsgælden alt andet lige ikke så stor, og alt andet lige skal man ikke forrente så

[Collet]

stor en statsgæld. Man er faktisk i den lykkelige situation – og jeg er glad for at kunne oplyse hr. Arne Melchior om dette punkt – at man får i både pose og sæk, og det taler altså endnu mere for, at vi skal privatisere Kalø.

Til fru Margrete Auken vil jeg sige, at jeg ikke tror, vi kommer meget videre. Det drejer sig om ideologi. Fru Margrete Auken mener, at folket skal eje Kalø, og det mener jeg ikke, så det kommer vi vist ikke videre med.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Det var hr. Collets økonomi, der fik mig op. Hr. Collet var inde på, at det havde været underskudsgivende. Jeg må lige gøre hr. Collet opmærksom på, at i 1987 gav Kalø 2,5 mio. kr. i underskud, men i 1988 var de 2,5 mio. kr. i underskud blevet til godt 1 mio. kr., og i 1989 var der stort set balance. Så der er altså sket en forbedring på 2,5 mio. kr. på 2 år. Jeg synes, man også skal have den gladelige udvikling med, og vi må ikke glemme, at man også skal til at betale lejeudgifter for Vildtforvaltningen. Man sælger noget, men skal til gengæld bruge penge på at leje, så økonomien er altså ikke så rosenrød, som hr. Collet har givet indtryk af.

Sønderby (V):

Egentlig skulle man ikke forlænge denne debat. Sagen har været drøftet længe, men når man hører fru Margrete Auken holde en lang tale om, at staten skal eje ejendommen, kan man blive lidt forstemt. Der var ikke noget nyt, og derfor er der ingen grund til at tage det op, for det er kendt i forvejen, og vi har gang på gang i Folketinget drøftet afbureaukratisering og privatisering. Vi har behandlet en række forslag, og jeg tror egentlig, at landbrugsministeren er den, der har haft flest forslag til behandling i Folketinget, og vi har også fået de fleste af dem gennemført med stor tilslutning.

Kalø Gods, som har været drøftet længe, havde vi egentlig håbet kunne klares i Finansudvalget, for det var indeholdt i den finanslovs-aftale, der blev indgået i 1989, men sådan skulle det altså ikke være. Venstre beklager, at vi skal bruge denne aften af Folketingets tid til at snakke om det, når det kunne have været afgjort i Finansudvalget.

Jeg skal ikke komme ind på de økonomiske beregninger, som man kan bruge, som man vil,

for de svar, vi har fået af Finansudvalget, viser trods alt, at det ikke er nogen dårlig disposition at afhænde godset. Man kan diskutere, om renten er 10 eller 12 pct., men det korte af det lange er i hvert fald, at det vil være en fordel for statsfinanserne.

En anden ting, som vi også synes er spændende, er, at jagtorganisationerne, som jeg ved at også fru Margrete Auken nærer stor tillid til, på baggrund af denne drøftelse har fundet sammen i én organisation, der støtter den model, som er lagt frem her.

Fru Margrete Auken er bange for, at 15 år er for lidt til, at Vildtforvaltningen kan forske, som man har gjort det i en årrække på Kalø. Det tror jeg næppe, og jeg tror, at det nok skulle kunne lade sig gøre at få forlænget den aftale, der er indgået med køberen.

Venstre er meget tilfreds med, at aktstykket blev fremlagt. Vi er lidt skuffede over, at der måske ikke er lige så mange, som der har været, der synes, at det er en god idé, men det er foreløbig kun i aviserne. Vi er lidt skuffede over, at man ikke siger, at også her er der et oplagt emne, som staten kan skille sig af med. Om vi så senere skal skille os af med Dyrehavsbakken og andre ting, må vi lade tiden vise. Men vi håber i hvert fald, at dette forslag på trods af de diskussioner, der har været, kan få flertal, så den handel, som man er i gang med, kan ske fyldest og den aftale, som jagtorganisationerne – og det tror jeg ikke at nogen kan benægte – er tilfredse med, også kan komme i orden. Vi håber, at vi hurtigt kan få det gjort færdigt og få det ekspederet videre.

Behnke (FP):

Det, at staten ejer et stykke jord eller en bygning, er bestemt ingen garanti for, at det skulle være i særlig gode hænder. Når vi diskuterer et projekt som Kalø, har det allerede været nævnt, at statens engagement i Kalø har været forholdsvist kort i forhold til den samlede tid, Kalø har eksisteret i. Det var gode privatkapitalistiske kræfter, der i sin tid byggede Kalø, lige så vel som det er gode privatkapitalistiske kræfter, der i så mange år har stået for byggeri af så megen ejendom her i landet. At staten ved lov for 45 år siden overtog Kalø, berettiger den ikke til for evig tid at være ejer af Kalø. Tværtimod, jo før staten kan komme ud af det engagement, jo bedre.

[Behnke]

Den løsning, der af landbrugsministeren er blevet forelagt i form af det aktstykke, der i øjeblikket ligger til behandling i Finansudvalget, synes vi er god, specielt fordi man har fået den tætte tilknytning til jagtorganisationerne. Alleerede i maj sidste år, hvor diskussionen om salg af Kalø kom op, markerede vi det synspunkt, at det ville være fornuftigt, hvis man kunne finde en sådan salgsmetode, at netop jagtorganisationerne bevarede deres tilknytning, fordi der er så mange års tradition for deres engagement i Kalø Gods.

I den forbindelse synes jeg da, det var tilfredsstillende, at landbrugsministeren så præcist kunne tilbagegive mange af de ukorrekte oplysninger, der står i bemærkningerne til det beslutningsforslag, vi behandler i øjeblikket.

Det er lidt underligt, at det specielt er Socialdemokratiet og SF, der er så store modstandere af det købstilbud, der er fremkommet, for hvem er det, der skal købe Kalø Gods? Det er ikke en eller anden fæl kapitalist, det er ikke en eller anden japansk bank eller en tysk bilkoncern, det er nogle medarbejdere på apotekerne, der har foretaget en pensionsopsparring, og som ønsker at investere pengene. Intet kan vel efter SF's og Socialdemokratiets partibøger være bedre. Det er medarbejdere, der ønsker at overtage! Vi synes, det er underligt, at kritikken er kommet netop fra den side.

Den 12. maj 1989 kom Kalø på listen over de projekter, man ønsker at behandle i Privatiseringsudvalget. Derefter blev Kaløprojektet godkendt i Privatiseringsudvalget. Så vedtog privatiseringspartierne i Finansudvalget den 30. november 1989 et aktstykke om, at der skulle foretages et udbud. Derefter fik Privatiseringsudvalget forelagt købstilbudet, og der blev lavet et aktstykke, som nu ligger i Finansudvalget.

Derfor var det med stor sorg, at jeg i går læste en Ritzaumeddelelse om, at CD og Kristeligt Folkeparti ikke længere støtter salget af Kalø. Jeg håber da, at ordførertalerne fra begge partier i dag kan kaste lys over, hvad det er, der er gået galt, siden de to partier ikke længere synes, at Kalø skal sælges.

Hos os er der ingen tvivl. Vi mener stadig væk, det vil være en fremragende idé at få Kalø solgt, og derfor er det lidt kedeligt, hvis privatiseringspartierne ikke længere kan stå sammen om de projekter, der bliver forelagt. Det er for-

håbentlig et spørgsmål om et fejlцитat eller en kommunikationsbrist, og derfor skal vi anmode regeringen om, at der bliver taget initiativ til at få dette projekt gennemdiskuteret i privatiseringskredsen.

Selv om det bliver privatiseret – og det er vi overbevist om sker på et eller andet tidspunkt – vil publikum stadig væk have fuld adgang til de naturskønne områder. Jeg er selv fra egnen og ved, hvor dejligt der er omkring Kalø, specielt omkring slotsruinen og omkring den lystbådehavn, der er ved Nappedam. Der er netop i dag i Folketingets Finansudvalgs møde truffet beslutning om, at lystbådehavnen skal sælges, så den del af hele Kaløprojektet er altså allerede realiseret. Nu mangler vi bare at få selve godset solgt hurtigst muligt.

Vi må fuldstændig og aldeles afvise Socialdemokratiets og SF's beslutningsforslag.

Kirsten Lee (RV):

Flertallet i Finansudvalget har principielt vedtaget salget af Kalø Gods, og Det Radikale Venstre står bag den principielle beslutning.

Det afgørende for os er, at de landskabelige, de fredningsmæssige og de kulturhistoriske interesser tilgodeses. Det er afgørende for os, at vildtforskningen kan fortsætte, og at jægernes interesser er tilgodeset.

Privatisering er for Det Radikale Venstre ikke et spørgsmål om ideologi; vi tager stilling fra sag til sag. At fru Margrete Auken siger, at vi skulle tage fra folket, kan vi ikke rigtig stå på, for så vidt jeg kan se af et af de svar, vi har fået fra landbrugsministeren, er der ikke balance på budgettet, så det eneste, jeg kan se at man tager fra folket i denne sag, er nogle flere skatte kroner, og det tror jeg ikke der er så mange der er interesserede i.

Forslagsstillerne bemærker i indledningen til forslaget, hvilke interesser der skal tilgodeses, og de interesser er Det Radikale Venstre enig i, men de kan udmærket tilgodeses i privat regi. Vi står bag de aftaler, vi indgår, og vi har i denne sag den opfattelse, at alle partier i Privatiseringsudvalget har givet tilsagn om at støtte salget, så vi forstår ikke CD's og Kristeligt Folkepartis kovending.

Arne Melchior (CD):

Så sent som i går stod jeg på denne talerstol og forsvarede, at Det Radikale Venstre forfæg-

[Arne Melchior]

tede andre standpunkter i en bestemt sag, end det tidligere havde forfægtet. Derfor kunne vi måske nok få en lille smule forståelse også hos Det Radikale Venstre for, at man har ret til at se anderledes på en sag, når der er kommet nye argumenter på bordet.

Der er kommet en række nye argumenter på bordet, og de er i høj grad fremsat af lokale autoriteter. Det tillægger vi som folketingsmedlemmer og som landsparti ikke stor betydning, hvis de kan imødegås af landsdækkende, overordnede argumenter, men da vi ikke ser nogen landsdækkende nødvendighed for at sælge Kalø Gods, er det klart, at en række faglige og lokale argumenter får større vægt. Det er noget af det, der er sket.

Der er også en række andre områder. Jeg er enig med fru Margrete Auken i, at de 15 år ikke er nogen lang tid, og det er klart, at det vil komme til at koste, den dag man skal flytte ud, og at det også skal tages af provenuet. 15 år er i denne sammenhæng ikke meget, og hvem siger, at det nogen sinde kan blive lige så godt? Det er meget for de fleste dispositioner, det ved jeg godt, men for noget, som man ved at der altid vil være behov for, er det altså ikke meget.

Jeg lægger også meget vægt på den resultatforbedring på 2,5 mio. kr. over 2 år, som hr. Kofod-Svendsen nævnte i en kort bemærkning, og vi har tillid til, at tingene kan blive endnu bedre. Vi mener ikke, det er en god forretning for staten, for som sagt tror vi ikke, det er mere end regeringens egen vurdering, nemlig en forbedring på 6,1 mio. kr.; det skal ikke komme an på 10 pct. mere eller mindre, det er der ikke vundet noget ved.

Hr. Collet sagde, at staten vil blive meget bedre kørende ved dette salg. Vi mener, at det er meget lidt bedre kørende; vi mener, at disse privatiseringstiltag i mange tilfælde er sminkning af et elendigt statsregnskab.

Da finansloven for 1990 blev forelagt og regeringen skønnede et underskud på 2,7 mia. kr., tillod jeg mig spagfærdigt at sige, at det var en meget optimistisk beregning. I dag tyder noget på, at underskuddet bliver et sted mellem 15 og 20 mia. kr., så denne forbedring på 6 eller for min skyld 8 mio. kr. om året bliver staten altså ikke meget bedre kørende af.

I CD er vi ikke privatiseringshelte, som man er det i Fremskridtspartiet. Jeg er klar over, at hr. Behnke også gerne vil sælge Christiansborg

Slot og så lease eller leje det til Folketinget. Vi hører ikke til dem, og det er der ikke noget nyt i. Vi har ikke denne vældige overbevisning om, at stateje er dårligt og privateje godt. Der er ting i offentligt eje, som går fortrinligt, internationalt forbilledligt godt. Der er ting i privateje – gudskelov – der gør det, og gid der måtte være endnu flere, men der er også i privateje masser af fallitter, masser af underskud og masser af chokvirkninger, så der er hverken i den statslige, den offentlige eller den private sektor nogen garanti for et godt resultat.

Alt i alt er vi kommet til det resultat, at vort tilsagn om, at det kunne udbydes til salg, ikke kan fastholdes, for der er kommet argumenter imod et salg på bordet, som ikke er imødegået af argumenter, som vi finder vægtige, for et salg.

Jeg skal da ikke undlade at beklage den ulejlighed, som måske kunne have været undgået. Jeg vil gerne sige til landbrugsministeren, hvis fremgangsmåde er upåklagelig, at når han i sin tale påkaldte finanslovsaftalen af december 1988 om salg af statslige aktiver, er den for længst opfyldt og endda rigeligt. CD vil meget gerne medvirke til privatiseringer, hvor vi finder det gavnligt, og vi vil gerne medvirke til, at vi får penge i statskassen, hvor det i det lange løb er hensigtsmæssigt, men vi har altså opfyldt den aftale, som landbrugsministeren henviste til.

Jeg vil gerne for fuldstændighedens skyld slutte med at sige, at vi sandelig ikke har noget imod den pensionskasse, der kommer til at stå som køber, men metoden, der anvendes, er vi nu en del i tvivl om. Summa summarum kan vi ikke medvirke til salget.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Den skal også være kort, men nu er der to ordførere, der har sagt, at de ikke tror på det med de 15 år. Nu er der ingen garanti for, at Folketinget ikke om to år vedtager, at man alligevel vil sælge, men så har man altså ingen aftale.

Der står – det være både til hr. Arne Melchior og til fru Margrete Auken – at efter udløbet af uopsigelsesperioden kan AP frit genforhandle lejekontrakten. En fortsættelse af lejekontrakten med Miljøministeriet forpligter således ikke AP til at fortsætte, men såfremt

[Sønderby]

samarbejdet er forløbet tilfredsstillende, tilsiger apotekerne Jægerforbundet velvilje med hensyn til forlængelse. Der står altså, at hvis det går godt, kan man få den forlænget, og det er der en vis sikkerhed for. Både de mennesker, der forsker, og Jægerforbundet syntes, at det var en forholdsvis god aftale. Derfor skal man ikke sige, at man ikke skal gøre det af den grund.

Det var det, jeg lige ville gøre opmærksom på.

(Kort bemærkning).

Collet (KF):

Hr. Arne Melchior foreholdt mig, at jeg havde sagt, at staten blev meget bedre kørende ved at privatisere Kalø. Det er da klart, at Kalø ikke er en kæmpe stor sag. Det drejer sig om aktiver på 60 mio. kr., men hvis staten bare i denne ene sag kan blive 6, 7, 8 mio. kr. bedre kørende, end den ellers ville have været, er det da godt. Hvis den tankegang gennemsyrrer Folketingets medlemmer, at det ikke kan betale sig at tjene 6 eller 7 mio. kr. ekstra, når muligheden er der, er det galt, for der er tusinder, for ikke at sige titusinder eller hundredtusinder af beslutninger, som bliver truffet hver dag i offentligt regi, og hvis ikke man hver eneste gang sørger for at træffe beslutningen således, at det offentlige kommer bedst muligt ud af det, bliver det umuligt at få de offentlige udgifter ned.

Jeg må sige til hr. Arne Melchior, at deri ligger den virkelige forskel på god og dårlig administration.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg ved ikke, om hr. Sønderby fejllørte med vilje. Jeg tror det ikke, men det er sket temmelig tit, at hr. Sønderby ikke har hørt, at både hr. Arne Melchior og jeg har sagt, at 15 år er kort tid. Vi sagde ikke, at vi ikke troede på de 15 år; det er der ingen af os der har sagt.

Selvfølgelig tror vi da på landbrugsministeren i den henseende, og vi tror også på, at det er rigtigt, at når der står 15 år i aftalen, holder det. Men i et forskningsperspektiv er 15 år altså ingenting, og jeg går da ud fra, at hr. Sønderby selv med partiets noget luftige forhold til forskningen ville kunne få opbakning bag det synspunkt, at 15 år er meget kort tid.

Så spekulerer jeg på, hvad »går godt« betyder. Hvis det »går godt«, kan det køre videre! Hvad vil det sige? Det er en højest ejendommeligt måde at formulere sig på.

Jeg synes faktisk stadig væk, at landbrugsministeren bør gå op og brokke sig gebommerligt over den måde, som hans regeringspartifæller bagtaler Landbrugsministeriets måde at gøre disse ting på, men vi er da glade for at høre det. Vi har hele tiden kritiseret Landbrugsministeriets måde at gøre det på og hele tiden bedt om at få det flyttet og effektiviseret, men det er ikke det samme som bare at sælge det.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det er en replik til hr. Collet, som erkender – det er ikke nogen tilståelsessag – at dette ikke er en stor sag – det er vi enige om – for os og for statsregnskabet ikke nogen stor sag, men derfor har jeg lov til at anmærke, at hr. Collet sagde, at staten ville blive meget bedre kørende. Jeg påpegede bare, at det altså ikke var så meget bedre kørende. Men det er en stor sag for dette punkt på landkortet, for vort land og for de interesser, der er involverede dér. Derfor sagde jeg, at de faglige og lokale argumenter gør indtryk, når der ikke er væsentlige overordnede, landsdækkende argumenter, som er bedre. Det var det, jeg mente med det.

Så skal jeg altså ikke have skudt i skoene, at hvis man hver gang tænker sådan, er det altså forskellen på god og dårlig administration. Jeg havde netop, umiddelbart før hr. Collet tog ordet, sagt, at vi tit er med, og at vi ikke bare har opfyldt vores del af privatiseringsaftalen, men har været med til at overopfylde den både i fjor og i år. Så der er ikke tale om noget »hver gang«, fordi vi i denne sag på 8 mio. kr. siger fra. Nu er det hr. Collet, der laver en stor sag ud af det. Det er hypotetisk tale i modstrid med kendsgerningerne, der viser, at vi netop ikke gør det. Jeg har fire år bag mig som administrator i staten, og hvad enten det drejer om jernbanerne, luftfarten, vejene, postvæsenet eller anden form for administration, har jeg særdeles god samvittighed med hensyn til påpasselig økonomisk administration, så fordi vi ikke vil skaffe staten 6–8 mio. kr. om året af grunde, vi lægger megen vægt på, skal vi ikke have nogen beskyldning for at være dårlige administratører.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jeg vil ikke beskyldes af fru Margrete Auken for ikke at høre efter. Jeg synes, fru Margrete Auken skulle høre efter, hvad jeg sagde: Der står i kontrakten, at når de 15 år er udløbet, tilsiger Apotekerforeningens Pensionskasse Jægerforbundet velvilje med hensyn til forlængelse, såfremt samarbejdet er forløbet tilfredsstillende.

Det er altså efter 15 år. Jeg må lige gøre fru Margrete Auken opmærksom på – jeg tror, det var fru Kirsten Lee, der sagde det – at for ikke engang et halvt år siden var der et flertal for at udbyde Kalø til salg.

Et halvt år efter er der måske et flertal, der ikke vil sælge det. Så det kan være, at der om yderligere et halvt år igen vil være et flertal, der vil sælge, og så er jægerne dårligere stillet, for nu kan de få en 15-årig kontrakt med mulighed for forlængelse. De kan selv sige den op, men de kan ikke siges op.

Derfor synes jeg egentlig, at det så også er sådan lidt under bæltstedet, når fru Margrete Auken siger, at Venstre ikke er interesseret i forskning osv. Jeg er selv mere jæger end fru Margrete Auken, og jeg tror da nok, at jeg ved mere om, hvad der sker på Kalø, end fru Margrete Auken gør.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Hr. Melchior har nu to gange sagt fra talerstolen, at der ikke var noget væsentligt overordnet argument for at sælge.

Jeg kan give hr. Arne Melchior 365 milliarder væsentlige argumenter, nemlig svarende til den indenlandske statsgæld. Hvis den indenlandske statsgæld nogen sinde skal kunne afbetales, kan hverken hr. Arne Melchior eller nogen som helst anden i Folketinget tillade sig at være kritisk over for, hvordan man får penge i kassen. Hvis man ikke kan sælge Kalø, er der ingenting, der kan sælges.

Der er kun argumenter for at sælge Kalø.

Jeg har ikke på noget tidspunkt bare tilnærmelsesvis set udspil fra CD, der godtgør, at man kan tillade sig at være kritisk over for at få afdraget den uhyggelige og børnebørnsfjendske statsgæld, som vi har.

Den skal afdrages, og hver lille dråbe vand giver altså på et tidspunkt den balje vand, der er 365 mia. kr.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg er meget enig med Det Radikale Venstres ordfører i, at privatisering ikke er et spørgsmål om ideologi. Det er det heller ikke for mig, der vurderer fra sag til sag, og det er præcis det, vi har gjort i Kristeligt Folkeparti.

Det er rigtigt, at Finansudvalget den 20. juni 1989 gav tilslutning til, at Kalø Gods blev udbudt til salg, men det er da ikke ensbetydende med, at man giver carte blanche til at sige ja tak til den pris, man får tilbudt.

Der skete det historiske, at jeg den 4. maj fik et udkast til aktstykket og blev bedt om at melde tilbage til Finansministeriet, hvilket jeg gjorde, og jeg sagde, at sådan som aktstykket forelå, kunne vi ikke tilslutte os det, og jeg føjede til, at jeg havde nogle spørgsmål, som jeg gerne ville stille.

Spørgsmålene blev naturligvis stillet. Jeg skal ikke bore i, hvor i regeringen der blev begået en fejl, men det var klart en fejl, at aktstykket kom frem på et møde i Finansudvalget den 9., når jeg først senere på dagen fik svar på de spørgsmål, jeg havde stillet. Det er også beklaget over for mig, at man lagde et aktstykke frem, som vi havde taget forbehold over for.

Efter at have fået svar på de spørgsmål, jeg havde stillet, førte jeg naturligvis nogle forhandlinger og måtte konkludere, netop som fru Kirsten Lee sagde, ved en vurdering fra sag til sag, at der ikke var tilstrækkelig gode argumenter for at sælge Kalø Gods.

Hvorfor er der ikke det? Jeg mener, at det må være sådan, at når man har et sådant gods med kulturelle værdier osv., skal man kunne komme med nogle ordentlige argumenter for et salg.

Er der en virkelig økonomisk fordel ved et salg? Går man det nærmere efter, er der ikke megen økonomisk fordel ved at sælge. For det første skal man regne med, at man skal betale en leje. Kalø Gods har haft den værdi for det offentlige, at Vildtforvaltningen uden udgift har kunnet benytte kontorlokaler. Umiddelbart efter salget vil lejeudgiften udgøre ca. 1,5 mio. kr. Det er straks en udgift, og vi har aldrig i Kristeligt Folkeparti været tilhængere af, at staten skal sælge for bagefter at bruge penge på at leje.

[Kofod-Svendsen]

Jeg har tidligere i en kort bemærkning nævnt økonomien i Kalø Gods og nævnt den forbedring, der har været, og at jeg tror, der er mulighed for at få en endnu bedre økonomi, for det er klart, at sådan et gods bør give overskud.

Vi har i Finansudvalget fået at vide, hvordan der har været dårligt management; det er blevet rettet op. Så vi synes, at det økonomisk giver for lidt.

Dertil kommer, at ledelsesstrukturen, landmandens stilling i selskabet, har vi ikke været begejstrede for – for nu at udtrykke det meget diplomatisk. Vi har en aktieselskabslov. Vi stemte ikke for den lov, men den findes, og meningen var jo, at en landmand, der havde brug for kapital, skulle have mulighed for at få risikovillig kapital tilført, så han kunne ekspandere. Men her er der jo tale om, at man går den modsatte vej.

Jeg ville være noget overrasket, hvis det skulle være radikal politik, at den aktieselskabslov for landbruget skulle udnyttes på den måde. Det kunne da være interessant at høre Det Radikale Venstres landbrugspolitiske ordfører, om det er den nye radikale landbrugspolitik, at man skal bygge den slags modeller op.

På spørgsmålet om, hvorfor vi ikke går ind for aktstykket, er svaret derfor, at det er, fordi vi har vurderet en konkret sag og har fundet argumenterne for dårlige. Der har ikke været kompetente argumenter til, at vi synes, vi skal sælge, og derfor er vort råd til landbrugsministeren i dag helt klart: Træk det aktstykke tilbage med det samme!

Der har været arbejdet med sagen, men det er nu, vi er fremme ved snoren. Og der er ikke tale om, at Kristeligt Folkeparti har foretaget nogen kovending. Vi har netop fulgt den løbende procedure, sådan som vi vil gøre i alle privatiseringssager.

Baadsgaard (S):

Jeg vil gerne først takke de ordførere, som har givet tilslutning til forslaget. Det er jo rart at mærke, at argumenter kan gælde endnu, og jeg er glad for at kunne konstatere, at der er et flertal bag det beslutningsforslag, vi har fremsat. Jeg synes, det skaber respekt, at man vurderer tingene og tager stilling ud fra de faktiske kendsgerninger i stedet for at holde sig til en principiel beslutning, man har truffet tidligere.

Det er det, det drejer sig om, når landbrugsministeren og også hr. Collet har besluttet sig for, at nu skulle der privatiseres noget, og så skulle det afbureaukratiseres. Nu ved jeg ikke, hvor meget afbureaukratisering der er i det her, men o.k. – ellers er det først og fremmest, at der skulle privatiseres. De argumenter, hr. Collet brugte for at privatisere, kunne man lige så godt bruge på enhver anden institution – såmænd også Rosenborg Slot. Derfor må jeg tage til efterretning, at hr. Collet kun vil sælge Kalø og andre ting, fordi han helst vil have privatiseret.

Hvad angår Fremskridtspartiets holdning til privatisering, ved vi jo, at den er, at der skal privatiseres rub og stub.

Ellers ville jeg gerne holde mig til de argumenter, jeg tidligere har fremført i debatten og også har gjort opmærksom på i de bemærkninger, der er skrevet i beslutningsforslaget.

Først økonomien, som jeg gerne vil knytte nogle bemærkninger til. Det er jo helt rigtigt, som hr. Arne Melchior siger, at de 61 mio. kr. kun kan regnes enten som et fast engangsbeløb eller som renter. Jeg vil ikke diskutere, om det er 6,1 mio. kr. Det afhænger jo af, hvad realrenten er. Men før eller siden er der stor sandsynlighed for, at Vildtforvaltningen skal flytte, og det vil give en udgift på 7-8 mio. kr. Så skal de da i hvert fald trækkes fra de 61 mio. kr., også inden de bliver sat på rente.

Det er også oplyst, at der er en fredningssag på vej. Den er vist ikke rejst endnu, men det er i hvert fald bebudet, at den vil blive rejst. Det er skønnet, at den fredningssag kan påføre staten et erstatningsbeløb på 8 mio. kr. eller op til 8 mio. kr. – efter landbrugsministerens oplysninger. Der er andre, der vurderer det til at være endnu mere. De beløb – de to gange 8 mio. kr. – skal jo i hvert fald trækkes fra de 61 mio. kr., inden vi kan sætte noget på renter, og så skal vi derefter se, hvad der løbende er i renteindtægt, og håbe, at de resterende også fastholder deres værdi.

Dertil kommer, at man i de næste 10 år skal betale 7 mio. kr. i husleje, og så får man også huslejetab. Alt i alt vil det jo tolde godt i den renteindtægt, man måtte få, og derfor er der slet ikke den fordel ved det rent økonomisk. Det er da også det, der har gjort sin virkning på f.eks. hr. Kofod-Svendsen, der siger, at det ikke kan begrundes økonomisk.

[Baadsgaard]

Så kommer forskningens vilkår, hvor landbrugsministeren siger – hr. Sønderby gentog det – at forskningen jo er sikret. Forskningen er i hvert fald kun sikret placeret på Kalø i 15 år. Og i løbet af nogle år skal man jo have det forlænget, og så er det jo ejeren, der til den tid bestemmer, om det skal forlænges. Ejeren har ikke forpligtet sig til at forlænge. Så det er også et spørgsmål om forskningens vilkår.

Landbrugsministeren siger: De er sikret. Ja, men i dag er det dog sådan, at man let og elegant vil kunne aftale enhver fremtidig forskningsudøvelse med godsets ejer, hvorimod man for fremtiden skal betale, hvis man vil gå uden for de restriktioner, der er lagt på ejeren, hvad det angår.

Endelig er det jo tanken, at jægerne skal placeres – eller de vil have sig placeret – på Kalø. De skal jo leje 1.300 kvadratmeter etageareal. Det er jo også et huslejetab, der bør regnes ind, når vi gør aktiver og passiver op.

Men det er højst sandsynligt, for ikke at sige næsten helt sikkert, at de aktiver, jægerne har bebudet at de vil have på Kalø's jorder, ikke vil kunne forenes med fri forskning. Hvis jægerne får den ret, de regner med at de skal have, bliver forskningen presset ud, og så vil de 15 år hurtigt blive kortet af. Og så sidder staten med en forpligtelse ved at have lejet sig ind for mindst 10 år på Kalø, hvis det viser sig, at det vil være u hensigtsmæssigt at lade forskningen blive dér. Så der er altså nogle forhold dér, der langt fra er betrygget tilstrækkeligt.

Så er det mig stadig væk en stor gåde, at man fra en konservativt ledet regering skal høre de ord om, at vi godt kan sælge ud af de historiske mindesmærker. Jeg må sige, at det kom som et chok for mig den søndag, hvor det gik op for mig, da jeg sad og læste det, og det gjorde det også for mange andre i landet, da det kom ud. Jeg fik mange reaktioner på, at man ville sælge Kalø Slotsruin. Det var dog det værste, man havde hørt længe, og det synes jeg også stadig det er.

Hvis man kan sælge Kalø Slotsruin, kan man lige så godt sælge Hammershus, og man kan sælge så mange andre historiske mindesmærker. Der er ingen begrundelse for at lade være, i hvert fald hvis man kan sælge Kalø Slotsruin.

Dertil kommer, at Kaløområdet jo er det rigeste område, man har i Jylland, hvad angår fortidsminder. Nu siger man nok, at de er sik-

ret, ja, men det kommer man jo så til at betale for. Hvis det er staten, der har fortidsminderne, kan man tage hensyn til det; det kan man jo ikke på samme måde, hvis det er private.

Derfor er det slet ikke betryggende at overgive sådanne værdier til private, når man nu har dem i offentligt eje. Andre steder må man jo betale for at få sådanne ting passet, når de er i privateje.

Og så mangler jeg også en forklaring fra regeringen på, hvordan man som led i en fornuftig miljøpolitik kan købe arealer op, fordi de er bevarelsesværdige naturmæssigt set. Det er fornuftigt, synes vi, at miljøministeren har en sådan mulighed; det støtter vi gerne, og miljøministeren har da også købt for adskillige millioner kroner, vistnok endda mere, end Kalø kan sælges for, lige i nærheden af Kalø, nemlig Mols Bjerge. Man sidder og køber ind i det ene ministerium, og i det andet ministerium sælger man ud. Jeg synes, landbrugsministeren skylder Folketinget og befolkningen en forklaring på, hvordan det kan hænge sammen.

Endelig er der selve aktstykkets udformning. Landbrugsministeren garanterer for, at landbrugsloven er overholdt, og det må vi så tro på. Men hvorfor må vi ikke vide, hvem den mand er, der skal sikre os, at landbrugsloven er overholdt? Kan vi være sikre på, at der ikke alene ved handelens indgåelse, men også fremover er en landmand, som har bestemmende indflydelse?

Og hvad er det for nogle dokumenter, som Finansudvalget ikke må se? Det er ikke nogen særlig betryggende situation at være i, at vi – selv om jeg har stor tillid til landbrugsministeren – alene ud fra det, at landbrugsministeren har haft indsigt i dokumenterne, skal sige: Jamen så er det godt nok.

Derfor håber jeg, at landbrugsministeren kan afsløre over for os, hvad det er for nogle dokumenter, og hvad der ligger i det. Ellers må jeg sige, at det lugter langt væk af stråmandsvirk-somhed, det, der her er indgået.

Hvad angår forkøbsretten, er det jo sådan, at man godt kan sælge aktier, hvis blot det ikke er over 10 pct. Det kunne jo også blive interessant, hvis man nu begynder at sælge aktier i småportioner. Hvordan vil man håndtere det? Det giver også anledning til stor undren.

Alt i alt er jeg tilfreds med, at der har vist sig et flertal for beslutningsforslaget, altså imod

[Baadsgaard]

salget. Det er godt, at Folketinget her er i god overensstemmelse med befolkningen, hvad jeg føler mig ganske overbevist om at Folketinget er, når vi ser de tilkendegivelser, der er kommet både i aviser og på anden måde – og jeg har mødt adskillige mennesker i anledning af denne sag, og jeg har bogstavelig talt ikke mødt nogen, der ville være imod. Jo, måske lige en håndfuld. Men selv da Højlunds Forsamlingshus skulle finde en til at procedere for at sælge, måtte der jo nærmest finde en slags sorteperspil sted i partiet Venstre, for at man kunne få en til at gå ind i det.

Det er godt, som det ser ud til at ende, og jeg håber, at landbrugsministeren vil trække sit aktstykke tilbage. Og hvis det generer landbrugsministeren at have alt for megen landbrugsjord, kan han jo overdrage godset til Miljøministeriet. Det ville være en fin ting. Det ville være et led i afbureaukratiseringen, hvis det skete.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

En af de væsentligste aktiviteter på Kalø er jo at drive landbrug, og når man lytter til debatten og dermed altså også må notere sig, at der er et flertal imod, at Landbrugsministeriet skal opføre sig med at drive landbrug, stiller man sig unægtelig det spørgsmål: Hvordan vil det blive modtaget, hvis nu Landbrugsministeriet søgte om at erhverve en anden gård med det klare formål at drive landbrug? Jeg er tilfreds med, at det er lykkedes os at forbedre driftsresultaterne på gården, men jeg vil nu næppe prale af, at vi hører til landets bedste driftsherrer, til de mest landbrugskyndige på det område.

Men jeg har jo her i dag også med beklagelse måttet notere mig, at der er et flertal imod aktstykket, og på den baggrund er det min hensigt at trække aktstykket tilbage.

(Kort bemærkning).

Baadsgaard (S):

Det synes jeg var en fornuftig tilkendegivelse, og så snart dette aktstykke er trukket tilbage, vil forslagsstillerne også tage beslutningsforslaget tilbage. Vi forventer, at disse formaliteter bare glider i orden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 231:

Forslag til lov om ændring af lov om individuel boligstøtte.

Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.
(Fremsat 10/5 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Boligministeren (Agnete Laustsen):**

Dette forslag, der giver kommunerne mulighed for at indbringe spørgsmål om lejens størrelse for boligret og huslejenævn, er identisk med en af bestemmelserne i regeringens forslag til lov om ændring af lov om individuel boligstøtte.

Uanset dette faktum finder jeg det imidlertid ikke hensigtsmæssigt at gennemføre det som en isoleret foranstaltning, da det skal ses i sammenhæng med de øvrige foranstaltninger til begrænsning af udgifterne til individuel boligstøtte, som regeringen foreslog i lovforslag nr. L 195.

Det er min tanke til efteråret at fremsætte forslag til ændring af lov om individuel boligstøtte med henblik på at gennemføre en forenkling af loven, og det vil til den tid være naturligt at overveje, om det fremsatte forslag hænger sammen med det forslag, som jeg agter at fremsætte.

Derimod forekommer det mig ikke hensigtsmæssigt at haste et forslag af denne karakter igennem, 14 dage før Folketinget går på sommerferie, og jeg kan på denne baggrund ikke støtte det fremsatte lovforslag.